

PROGRAMAREN DATU OROKORRAK

Erakundea: Fundación Adinberri Fundazioa
Programa: 010 - Adinberri Fundazioa

Programa mota:

Finalista

Misioa:

Bizitza berri bati ikuspegi bikoitzetik heltzea, sozialetik eta ekonomikotik, inpaktu-proiektuak bultzatuz, dinamizatuz eta espermentatuz, berrikuntzaren, gobernantza publiko-pribatu-komunitarioaren eta belaunaldien arteko begiradaren bitartez.

Gipuzkoa bizitza-berrian erreferente bihurtzea (zahartze aktiboa, osasungarria, zentzua eta esanahia duena), eta Euskadirentzat osasun oneko urteak irabazteko helburua lortzen laguntzea, berrikuntzari eta ezagutza espezializatua aktibatzeari esker, administrazio publikoen, hirugarren sektore sozialeko erakundeen, enpresen, akademiaren eta, oro har, Gipuzkoako gizartearen arteko elkarlaneko ekintza eta gobernantzaren esparruan.

Egoeraren diagnostikoa:

Bilakaera demografikoa:

Adineko eta oso adineko pertsonen proportzioaren proiektzioa Gipuzkoan eta EBn, 2021etik 2035era:

Gipuzkoa: 2021ean, 65 urteko eta gehiagoko pertsonen ehunekoa % 23,1ekoa zen Gipuzkoan (% 20,9koa EBn), eta 2035erako % 29,6ra iristea aurreikusten da (% 26,1ekoa EBn). Gipuzkoan, 80 urte eta gehiagoko pertsonen ehunekoa % 7,2koa zen 2021ean (% 6,1ekoa EBn), eta 2035erako % 10era iristea aurreikusten da (% 8,1ekoa EBn).

HERRI-POLITIKEN ERREFERENTZIA-ESPARRUA:

Euskadi 2030 Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Planaren Zahartze Osasungarriaren Zeharkako Ekimen Bultzatzailea, I+G+B proiektuetarako laguntza-deialdi bat irekitzeko esparrua. ITaren testuinguru horretan, osasun pertsonalizatua, elikadura osasungarria eta hiri iraunkorrek Plan horretan aipatzen diren eremuak dira.

1.1.1 "Adinekoentzako 2021-2024 Euskal Estrategian" jasotako joerak:

1. Bizitza-luzeraren iraultza, 85 urte eta gehiagoko pertsonen kopurua handitzeari dagokionez. COVID-19aren ondorioz, atzerakada bat izan da, eta berreskuratzea espero da. Joera horrek desgaitasunik gabeko bizi-itxaropenari buruz ere hitz egiten du.
2. Profilen aniztasuna. Adinekoak ez dira biztanleria-talde homogenea. Joera horren arabera, 80 urte baino gehiago dituzten pertsonen kopuruak nabarmen egin du gora, baita gehiegizko zahartzea eta emakumeen nagusitasuna ere.
3. Familia-egitura berriak- Familia murriztagoak, eta, bestalde, gizarte-joerek iradokitzen dute apurka-apurka protagonismoa irabaziko dutela ezkongabetasun-kasuek eta ezkontza-hausturek, alarguntasunaren eta ezkontzaren aurrean. Horrek guztiak bizitoki-agertoki berriak sortuko ditu, bai eta bestelako panorama bat ere, adineko pertsonen mendekotasuna izanez gero izan daitezkeen laguntza-iturriei dagokienez.
4. Erronkak osasunean eta dependentzian - Bizi-itxaropena handitzearekin batera, adin aurreratuetan mendetasun-egoerak areagotu egin direla ikusten da.
5. Iraupen luzeko zainketen eraldaketak.
6. Zahartze aktibotik Erabateko Bizitzara (Bizitza betea)- Paradigma berri bateranzko aldaketa, zahartze aktibotik bizitza osora, perspektiba aldaketa bat da, zahartzeak zer esan nahi duen ez dakarrena. (Helduak Adi!, 2022.)
7. Lan- eta erretiro-ereduak aldatzea- Lan-zikloa bizi-ziklora hobeto egokitzearen alde egiten da, adin handieneko biztanleen ezagutzak eta trebetasunak gehiago eta hobeto aprobetxatuz. Beraz, litekeena dirudi lan-zikloa modu heterogeneoan eta malguan aldatzen joatea, bizi-itxaropenaren igoerara egokitzeko, eta, gainera, adin aurreratueneko kohorteetako lan-merkatuko partaidetza-tasak pixkanaka handitzea.
8. Silver Economy-ren gorakada.

1.1.2 Osasun-plana 2030:

Demografia: Euskadin, hiru pertsonatik batek 65 urte baino gehiago izango ditu 2061ean; horrek mendekotasuna, erikortasuna eta gizarte- eta osasun-laguntzaren beharra areagotzea ekarriko du, eta, gainera, biztanleria aktiboaren proportzioa murriztea, desoreka handia sortuz. European, 2050erako

ordezkapen-ratioa 2 langilekoa izango da erretiratu bakoitzeko, eta gaur egun 1/4koa izango da. Zahartze aktibo eta osasungarriari esker, asistentzia-premiak murriztu edo atzeratu ahal izango dira, gizarte osoarentzako erresilientzia-palanka gisa jardunez. Erresilientzia hori hobetzeak eragina izango du indartsuagoa izango den gizartean eta osasun-sisteman, azken horrek konpromiso txikiagoa hartuko baitu. Adinera eta bizitzara bideratutako gizarteak: Testuinguru horretan, hiriak adineko pertsonen beharrak kontuan hartuta diseinatu beharko dira, biztanleria osoaren ongizatea hobetuko duten inguruneak sortuz, eta etxebizitzarekin, mugikortasunarekin eta hiri lagunkoiekin lotutako berrikuntzak sortuz. Irisgarritasunerako diseinua, mugikortasun unibertsala zerbitzu gisa eta belaunaldien arteko komunitateen diseinua bezalako kontzeptuak funtsezko elementu bihurtzen dira hirien plangintzaz eta diseinuaz arduratzen diren organoek kontuan hartzeko.

Beharraren deskribapen xehatua:

Etxearekin lotutako joerak:

Pertsonak nahiago dute etxean zahartu, familia-giroan eta, ahal den neurrian, beren gauzez eta maiteez inguratuta. Etxean zahartzeko gogo hori ez da norberaren lehentasuna. Osasunaren Mundu Erakundeak nabarmendu duenez, zahartzen den lekuak eragin handia du pertsonen osasunean: leku ezagun batean egiteak konfiantza, independentzia eta autonomia handitzen ditu.

Esparru horretan, erreferentziazko joera da adinekoen independentzia eta autonomia ahalik eta gehien zabaltzea, etxebizitza independenteetan egonaldia luzatzeko eta zaintza instituzionalaren ordezkari zaintza-eredu erabat berriak ezartzeko, bizikidetzaren unitate askoz txikiagoekin, familia-unitateekin pareka daitezkeenekin, eta pertsona ardatz duen arreta-ereduarekin.

Silver Economy-arekin lotutako joerak:

Bizi-ohiturak hobetzeko funtsezko adin-tarte bat da, desgaitasunik edo mendekotasunik gabeko bizitzaren urteak gehitzea sustatzeko.

Espanian dauden 55 urtetik gorako pertsonetatik, 16 milioi pertsona daude:

4 milioi aktiboak dira: % 25

% 63 erretiratuta dago

Guztizkoaren % 47 70 urtetik gorakoak dira

Gastuaren % 60 hartzen dute

10 milioi Interneten daude

% 53 2 pertsonaz osatutako etxe batean bizi da

10etik 8k etxebizitza jabetzan dute

Teknologiari eta osasunari dagokienez:

Kontsultatutako pertsonen % 80 prest egongo litzateke telelaguntza-sistema bat erregularitasunez erabiltzeko, etxean instalatutako alarma baten edo gailu baten bidez.

% 51k gutxienez behin erabili du telemedikuntza-zerbitzu bat (online, bideo deia edo telefonoa) pandemia hasi zenetik osasun-arloko profesional bati kontsulta egiteko edo harekin hitz egiteko.

% 57, bere pribatutasuna errespetatzen den guztietan, prest egongo litzateke bere osasun-datuak emateko, tratu pertsonalizatuagoa, zerbitzu hobeak edo aseguru-polizekin onurak lortzearen truke.

% 47k balioa ikusten dio tresna teknologikoak erabiltzeari: erlojuak, eskumuturreko adimendunak, osasun-egoera egunez egun kontrolatzeko aukera ematen dioten app-ak, erabiltzaile gisa botere handiagoa emanez.

Hurrengo urteetarako azaleratzen ari diren merkatuak edo jarduera-sektoreak adierazten dira:

Osasun konektatua

Etxe adimendunak

Robotika eta jolasak

Arreta integratua

Bizimodu aktibo eta osasungarria

Turismo seniorra

Unibertsitate lagunkoiak

Gidaririk gabeko autoak

Nori zuzendua:

Gizartea, ADINBERRIko ekimenaren azken hartzailea izanik:

- Aktiboak / hauskorra / menpekora
- Zaintzaile eta profesionalak
- Komunitateak eta erabiltzaileen elkarteak

- > Osasun sistemaren agenteak
- > Hirugarren sektoreko agenteak
- > I + G + b agenteak
- > Agenteak / prestakuntza
- > Herri Administrazioak
- > Enpresak eta enpresen elkarteak

Programaren estrategia.

1. Baliabideak (inputak):

- Pertsonala
- Informazio prozesuetarako ekipamendua.
- Bulego materiala
- Hornidurak
- Komunikazioak. (+ WEB)
- Profesionalek edo enpresa espezializatuek egindako lanak

2. Garatu beharreko jarduerak/prozesuak:

Esku hartzeko behar nagusiak:

- Ezagutza sortzea:
 - * I+G+b orientatzea
 - * Identifikatutako aukerak garatzeko espezializazioa erraztuko duten programak sustatzea jakintza-arloetan (6 aukera-eremu identifikatzen dira)
 - * Gaitutako pertsonen kopurua handitzea
 - * Etengabeko prestakuntza sustatzea trebetasun eta profil berrietan
 - * Prestakuntza arautua sustatzea profil berrietan
- Ezagutzaren transferentzia:
 - * Sareko programen garapena sustatzea
 - * Testuinguru errealean erakusleak jartzea
 - * Mugaz gaindiko programen garapena sustatzea
- Enpresa-hazkunderako eta -garapenerako laguntza:
 - * Esparru soziosanitarioan integrazioa bultzatzea
 - * Publikoaren benetako beharriaz buruz aholkatzea +55
 - * Erosketa publiko berritzaileko mekanismoak ezartzea
 - * Produktu eta zerbitzu berrien garapena eta merkaturatzea bultzatzera bideratutako finantzaketa bultzatzea, nazioartekotzea eta inbertsioa barne
- Eskaria bultzatzea:
 - * Zerga-tresna berriak diseinatzea eta garatzea
 - * Eskaria sustatzea, sentsibilizazioaren bidez
 - * Erosketa publiko berritzaileko mekanismoak ezartzea

3. Ondasun eta Zerbitzuak (outputak):

- Balio-proposamena bere Talde Interesdunei (55 + eko taldea eta bere ingurunea, gizarte-osasun sistema eta ingurune ekonomikoa)
- Ekosistemen sorkuntza eta garapeneko ibilbideak,
 - Prestakuntza ibilbideak.
 - Berrikuntza ibilbideak.
 - Produktuak eta zerbitzuak garatzeko ibilbideak.

Programaren arau esparrua:

- 9/2016 LEGEA, ekainaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzkoa.
- 3/2007 Foru Araua, martxoaren 27koa, Gipuzkoako Lurralde Historikoko diru laguntzei buruzkoa, eta hori garatzeko erregelamendua, 24/2008 Foru Dekretuaz, apirilaren 29koaz, onartutakoa
- 40/2015 Legea, urriaren 1koa, Sektore Publikoko Araubide Juridikoari buruzkoa
- Gipuzkoako Lurralde Historikoko Finantza eta Aurrekontu Araubidearen, martxoaren 27ko, 4/2007 Foru Araua

Urteko helburua: ADINBERRI bultzatzea, Gipuzkoako zahartze osasuntsu baten aldeko erreferentziazko estrategia berri gisa.

Adierazlea	Neurri-unitatea	Helburu mota	Azken balioa	Aurtengo aurreikuspena	Urteko helburua	Agintaldiko helburua
AdinBerritik lagundutako I+G+b Proiektu kopurua (Bottom up eta Top Down)	Kopurua	>=	61,00	99,00	104,00	85,00
ADINBERRI erreferentziazko zentroa abiaraztea 2023an	Bai/Ez	=	Ez	Bai	Bai	Bai
Fundazioaren proiektu traktoreetan parte hartzen duten agenteak	Kopurua	>=	70,00	542,00	600,00	450,00

Helburuari lotutako jarduketa ildoak eta ekintzak

1. Jarduketa ildoak:

ADINBERRIren jasangarritasuna hedatu, indartu eta bermatzea, zahartze osasuntsu baten aldeko estrategia gisa.

	Ordainketa kredituak	Datozen urteetako gastuak	Sarrera lotua	Hasiera data	Bukaera data	Etorkizuna eraikiz
Jarduketa ildoak, guztira	2.655.511,84			2024/01/01	2024/12/31	
1.1 Ekintza BAE/Ekosistema/ADINBERRI komunitatea: Erronkak eta Gobernantza	89.724,05			2024/01/01	2024/12/31	✓
1.2 Ekintza Erreferentzi Zentroa + ADINBERRI poloa	453.839,69			2024/01/01	2024/12/31	✓
1.3 Ekintza ADIN-BERRIA proiektu traktorea: Zahartzearen marko berria	516.865,50			2024/01/01	2024/12/31	✓
1.4 Ekintza HARIAK Proiektu traktorea	151.507,42			2024/01/01	2024/12/31	✓
1.5 Ekintza SILVER ECONOMY proiektu traktorea	89.724,10			2024/01/01	2024/12/31	✓
1.6 Ekintza KAPAZITAZIOA/ADINPREST proiektu traktorea	142.572,41			2024/01/01	2024/12/31	✓
1.7 Ekintza PREBENTZIOA eta SUSTAPENA proiektu traktorea	288.857,56			2024/01/01	2024/12/31	✓
1.8 Ekintza Instrumentuak (SIA/PUA/BEP)	922.421,11			2024/01/01	2024/12/31	✓

GENERO BERDINTASUNeko PLANA

Programaren genero garrantzia: Handia

Programak ukitzen duen kolektiboa:

Adineko pertsonak

Programak ukitutako gaitasuna(k):

Zainketa egokiak jasotzea

Beharraren deskribapen xehatua:

Zahartzearen eta osasunaren esparrua, zalantzarik gabe, generoaren aldagaiari eragiten dion jarduera-eremua da. Hainbat ikerketaren arabera, estresa, pobrezia/gizarte-bazterketa, adina/egoera zibila, lan-baldintzak, familia-kargak, kulturarako eta hezkuntzarako sarbiderik eza, botererik eza, indarkeria/botere-harremanak dira emakumeen zahartze osasuntsuan, ongizatean eta osasunean eragiten duten faktoreak.

Euskadin bizi diren emakumeen eta gizonen artean dagoen aldea, besteak beste, prestakuntza-mailan, jardueratan eta diru-sarrera ekonomikoaren batezbestekoan, zabaldu egiten da adinak aurrera egin ahala, eta horrek zuzenean eragiten dio zahartzeari, ongizateari eta osasunari, genero-ikuspegitik begiratuta.

Kuantifikazioa: 53.089,95 (% 2,00)

Ordainketa kredituak: 53.089,95 (% 2,00)

Datozen urteetako gastuak: 0,00 (% 0,00)

Kategoria	Nola	Nola %	Esleitutako adierazlea
Go.HO.5.1. Informazioaren sorreran, tratamenduan eta zabalkundearen sexu aldagaia sistematikoki txertatzen jarraitzea, eta pertsonen zein genero ikuspegia txertatzeko prozesuei eta prozedurei buruzko adierazleak sortzeko eta jasotzeko aurrerapausoak egitea.	Go.5.1.3. GFaren azterlanetan, planetan, txostenetan eta gainerako dokumentazio estrategikoetan datuak sexuaren arabera eta genero adierazleekin sartzea.	(% 100,00)	
Ek.HO.12.2. Gipuzkoan txirotasunaren feminizazioa murrizten jarraitzea.	Ek.12.2.2. Elkar-rekin Lanean foru programaren esparruan, gizarte bazterketan bizi diren edo egoera horretan egoteko arriskua duten emakumeak gizarteratzeko bideak lantzea, kontuan izanik aurre egin beharreko generoko egiturazko desberdintasunak.	(% 100,00)	

HIZKUNTZA BERDINTASUNeko PLANA**Beharraren deskribapen xehatua:**

Hizkuntza berdintasuna euskara arloan ez dago bermaturik gaur egun zahartzaro osasuntsuan (zainketan hain zuzen).

Kategoria**Nola**

2.- Lan hizkuntza

Ekosistemarekin izango diren harremanetan euskara lehenetsiko da

4.- Beste herri administrazioekiko harremanak

Hariak, bakardadeei aurreko egiteko Gipuzkoako estrategiari jarraipena emanez beste herri administrazioekiko harremanetan euskara bultzatuta

PARTAIDETZA PLANA**Beharraren deskribapen xehatua:**

2023. urtean zehar, eta lankidetzaz-gobernantza Etorbizuna Eraikiz estrategiaren eta ereduaren ardatz nagusietako bat delakoan, Adinberrik parte hartzeko hainbat ekimen egiten jarraitu du zehaztutako proiektu eragileekin eta haiei lotutako tresnekin lotuta, zahartze-ekosistema sendotzeko, haren harremanak eta loturak sendotuz.

2024ko ekitaldian eragile/herritar gehiagok parte hartzea aurreikusten da Adinberri ekosisteman, eta, batez ere, horrekin loturak sendotu eta indartu nahi dira.

Kuantifikazioa:	85.914,15	(% 3,23)
Ordainketa kredituak:	85.914,15	(% 3,23)
Datozen urteetako gastuak:	0,00	(% 0,00)

Kategoria	Kategoria %	Nola
1. HAUSNARKETA ETA ERABAKIA HARTZEA	(% 100,00)	7. Bestelako partaidetza prozesuak

PROGRAMAREN AURREKONTUAREN LABURPENA / RESUMEN DEL PRESUPUESTO DEL PROGRAMA

Gastuen kapituluak / Capítulos gastos	2023	2024	Datozen urteetako gastuak/Gastos Futuros				
			2025	2026	2027	2028 eta hurrengoak/ 2028 y siguientes	Guztira / Total
1. LANGILERIA GASTUAK/ GASTOS DE PERSONAL	311.270,32	322.714,00					
2. ONDASUN ETA ZERBITZUEN GASTU ARRUNTAK/ GASTOS CORRIENTES EN BIENES Y SERVICIOS	1.724.755,00	2.232.801,00					
3. FINANTZA GASTUAK/ GASTOS FINANCIEROS							
4. TRANSFERENTZIA ARRUNTAK/ TRANSFERENCIAS CORRIENTES							
5. KONTINGENTZIETARAKO ETA BESTE EZUSTEKO BATZUETARAKO FUNTSA FONDO DE CONTINGENCIA Y OTROS IMPREVISTOS							
Eragiketa arruntak, guztira Total operaciones corrientes	2.036.025,32	2.555.515,00					
6. INBERTSIO ERREALAK/ INVERSIONES REALES	100.000,00	100.000,00					
7. KAPITAL TRANSFERENTZIAK/ TRANSFERENCIAS DE CAPITAL							
Kapitaleko eragiketak, guztira Total operaciones de capital	100.000,00	100.000,00					
8. AKTIBO FINANTZARIOAK/ ACTIVOS FINANCIEROS	113.300,00						
9. PASIBO FINANTZARIOAK/ PASIVOS FINANCIEROS							
Finantza eragiketak, guztira Total operaciones financieras	113.300,00						
Guztira / Total	2.249.325,32	2.655.515,00					

Planen zenbateko osoa, kapituluka / Total planes/capítulos	Ordainketa kredituak / Créditos de pago		Datozen urteetako gastuak / Gastos futuros		Guztira / Total	
	Estrategikoa / Estratégico	Operatiboa / Operativo	Estrategikoa / Estratégico	Operatiboa / Operativo	Estrategikoa / Estratégico	Operatiboa / Operativo
1. LANGILERIA GASTUAK/ GASTOS DE PERSONAL		322.713,92				322.713,92
2. ONDASUN ETA ZERBITZUEN GASTU ARRUNTAK/ GASTOS CORRIENTES EN BIENES Y SERVICIOS		2.232.797,92				2.232.797,92
3. FINANTZA GASTUAK/ GASTOS FINANCIEROS						
4. TRANSFERENTZIA ARRUNTAK/ TRANSFERENCIAS CORRIENTES						
5. KONTINGENTZIETARAKO ETA BESTE EZUSTEKO BATZUETARAKO FUNTSA FONDO DE CONTINGENCIA Y OTROS IMPREVISTOS						
Eragiketa arruntak, guztira Total operaciones corrientes		2.555.511,84				2.555.511,84
6. INBERTSIO ERREALAK/ INVERSIONES REALES		100.000,00				100.000,00
7. KAPITAL TRANSFERENTZIAK/ TRANSFERENCIAS DE CAPITAL						
Kapitaleko eragiketak, guztira Total operaciones de capital		100.000,00				100.000,00
8. AKTIBO FINANTZARIOAK/ ACTIVOS FINANCIEROS						
9. PASIBO FINANTZARIOAK/ PASIVOS FINANCIEROS						
Finantza eragiketak, guztira Total operaciones financieras						
Guztira / Total		2.655.511,84				2.655.511,84

Sarrerren kapituluak / Capítulos de ingresos	2023	2024	Gastuari lotutakoak / Afectados a gasto
1. ZUZENEKO ZERGAK/ IMPUESTOS DIRECTOS			
2. ZEHARKAKO ZERGAK/ IMPUESTOS INDIRECTOS			
3. TASAK ETA BESTELAKO SARRERAK/ TASAS Y OTROS INGRESOS			
4. TRANSFERENTZIA ARRUNTAK/ TRANSFERENCIAS CORRIENTES	2.149.325,32	2.555.515,00	
5. ONDARE SARRERAK/ INGRESOS PATRIMONIALES			
Eragiketa arruntak, guztira Total operaciones corrientes	2.149.325,32	2.555.515,00	
6. INBERTSIO ERREALAK BESTERENTZEA/ ENAJENACION DE INVERSIONES REALES			
7. KAPITAL TRANSFERENTZIAK/ TRANSFERENCIAS DE CAPITAL	100.000,00	100.000,00	
Kapitaleko eragiketak, guztira Total operaciones de capital	100.000,00	100.000,00	
8. AKTIKO FINANTZARIOAK/ ACTIVOS FINANCIEROS			
9. PASIBO FINANTZARIOAK/ PASIVOS FINANCIEROS			
Finantza eragiketak, guztira Total operaciones financieras			
Guztira / Total	2.249.325,32	2.655.515,00	